

กลยุทธ์การพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวาย

Development Strategy for Donwai Water Front Market

จันทร์เพชร แสงวงศ์¹

เสรี พิจิตรศิริ²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวาย ตำบลบางกระทีก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาจาก คณะกรรมการตลาดริมน้ำดอนหวาย ผู้ประกอบการ ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นในเขตพื้นที่ตำบลบางกระทีกและนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในตลาดริมน้ำดอนหวาย การเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบสนทนาเชิงลึก และการสนทนากลุ่ม

ผลการศึกษาพบว่า ตลาดริมน้ำดอนหวาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน มีความพร้อมในด้านของชุมชน ในการรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน และส่วนผสมทางการตลาด ที่นำเข้ามาใช้เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ให้มาเที่ยวชมบรรยากาศ วิถีชีวิตของชุมชน ที่คงอนุรักษ์ความเป็นตลาดน้ำไว้ อาหารพืชผัก ผลไม้ เป็นสิ่งดึงดูดใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังตลาดริมน้ำดอนหวาย แต่อย่างไรก็ตามมีข้อจำกัดในด้านผลิตภัณฑ์และคุณภาพของสินค้า ราคา รวมถึงการส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานภาครัฐ การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย เนื่องจากมีอุปสรรคหลายด้านเช่น การขาดความร่วมมือ ขาดงบประมาณ ขาดการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาและฟื้นฟูอย่างเป็นระบบ เทศบาลตำบลบางกระทีก จึงได้มีแนวทางการพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวายให้เป็นแหล่งรวมอาหารอร่อย เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาดและปลอดภัยและมีการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อให้ตลาดริมน้ำดอนหวายมีการบริหารจัดการที่ดี มีการพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา เพื่อเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปให้เข้ามาเที่ยวชมวิถีชีวิตชุมชน สินค้า และบริการรวมถึงอาหารที่หลากหลายมีคุณภาพทำให้ในปัจจุบันตลาดริมน้ำดอนหวาย เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของจังหวัดนครปฐมและของประเทศไทย

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์ประจำวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This research had the objective of proposing guidelines for the development of the Donwai waterfront market in Bang Kratheuk Tambon, Sam Pran District, Nakorn Pathom Province. Data were collected from the steering committee of the Donwai waterfront market, business owners, local leaders and administrators, and tourists visiting the waterfront. Data were collected using in-depth interviews and focus group discussions.

The results of the study found that the Donwai market is a community culture and lifestyle tourist attraction. The community has the capability to accommodate tourists and provide infrastructure for conveniences. The community integrates enticements into the market environment to attract tourists in a way that promotes a sustainable environment. The vegetables and fruit attract consumers from the region. However, there are shortcomings in the variety and quantity of produce, and its quality, price and marketing. In addition, there needs to be more support from the government in public relations and tourism promotion and enhancement of conveniences and promotion of security. There is a lack of cooperation and budget and a lack of systematic planning of guidelines for development and rehabilitation. The Tambon Municipality is promoting the Donwai waterfront market as a place for delicious eating, a community learning site, and a clean and safe tourist destination. There are attempts to improve management, product quality control, and increased participation of all sectors in development of the waterfront. As a result, this riverfront area is increasing the popularity of the province and the region as a whole.

คำสำคัญ: กลยุทธ์การพัฒนา

Keyword: Development Strategy

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแม่น้ำลำคลองที่ใช้เป็นเส้นทางสัญจร การดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ ที่ผูกพันกับสายน้ำมานับนาน แม้ว่าปัจจุบัน แม่น้ำ ลำคลองหลายสายจะถูกกลืนหายไปพร้อมกับการสร้างถนนขึ้นมาแทนที่ แต่สังคมริมน้ำบางแห่งก็ยังคงอยู่ แสดงถึงวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนไทยในนามของ “ตลาดน้ำ” ตลาดน้ำที่เป็นที่รู้จักของคนไทย และชาวต่างชาติ มีอยู่หลายแห่ง เช่น ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ตลาดน้ำอัมพวา และตลาดน้ำตลิ่งชัน ปัจจุบันตลาดน้ำเหล่านี้ได้กลายเป็นเอกลักษณ์ของชาตอย่างหนึ่ง ที่

ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติรู้จักและสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ภาพของเรือนับร้อยๆ ลำ นำสินค้าทางการเกษตร เช่น ผัก ผลไม้ และอาหารท้องถิ่นตลอดจนสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้านมาจำหน่าย ทำให้ผู้มาเยือนตลาดน้ำสามารถสัมผัสและสัมผัสได้ถึงบรรยากาศของสังคมไทย การท่องเที่ยวตลาดน้ำเป็นรูปแบบแรกๆ ของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจ ด้วยเสน่ห์ของการท่องเที่ยวตลาดน้ำที่เกิดจากความประทับใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้สัมผัสกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนชาวสวน จากการค้าขายผลผลิตทางเกษตรทางน้ำที่หาได้ยากในประเทศอื่นๆ

ตลาดริมน้ำดอนหวาย ซึ่งเป็นตลาดริมน้ำที่อยู่ในอาคารไม้เก่าที่ดำเนินการมาเป็นระยะเวลานานตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 มีอายุเก่าแก่ประมาณ 100 ปี และยังคงอยู่ในปัจจุบัน โดยตั้งอยู่ในตำบลบางกระทึก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม บนฝั่งแม่น้ำนครชัยศรีข้างวัดดอนหวาย ในอดีตสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 การคมนาคมทางเรือมีล้นหลามมาก มีเรือจากสุพรรณบุรีผ่านมาประจำทุกวัน และยังเป็นสถานที่ขนถ่ายสินค้าสำคัญในสมัยนั้น ซึ่งยังคงทิ้งร่องรอยแห่งความเจริญให้เห็นได้จากที่โกดังสินค้าริมฝั่งแม่น้ำนครชัยศรี วิถีชีวิตของชาวบ้านอยู่กันอย่างเรียบง่ายมีการคมนาคมด้วยเรือพาย มีอาชีพทำสวนส้มโอ สวนหมาก สวนมะพร้าว ตามริมฝั่งลุ่มแม่น้ำนครชัยศรีบรรยากาศอันร่มรื่นของชาวสวนและวิถีชีวิตอันเรียบง่ายนี้ เป็นสิ่งที่ประทับใจแก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง จากชุมชนที่มีการรวมกลุ่มกันปลูกบ้านอาศัยอยู่ริมแม่น้ำนครชัยศรีซึ่งเป็นเส้นทางการคมนาคมขนส่งในสมัยนั้น ปัจจุบันได้กลายมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ซึ่งลักษณะเด่นของตลาดริมน้ำดอนหวายนี้คือเป็นตลาดที่อยู่ริมฝั่งแม่น้ำนครชัยศรี บรรยากาศร่มรื่นยังคงสภาพความเป็นธรรมชาติอยู่ (สุริยะ หินเมืองเก่า, 2546)

ตลาดริมน้ำดอนหวายอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร และยังเป็นเส้นทางไปยังจังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรีและสถานที่ต่างๆ ในจังหวัดนครปฐม ตลาดริมน้ำดอนหวาย เป็นตลาดอาหารไทย และขนมไทยแบบดั้งเดิมนานาชนิด สินค้าเกษตรกรรมของท้องถิ่นในราคาแบบชาวบ้าน เสน่ห์ของตลาดน้ำดอนหวาย นอกจากอาหารสะอาดอร่อยถูกปากแล้ว ยังเป็นตลาดโบราณ ก่อสร้างด้วยอาคารไม้เก่าๆ ตลาดริมแม่น้ำท่าจีนตลอดสองข้างทางจะเห็นว่า มีร้านขายของจิปาถะทั่วไป อาทิ เครื่องจักรสาน

70

วิธีการศึกษา

การเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูล ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มจาก คณะกรรมการตลาดริมน้ำดอนหวาย ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ประกอบการในตลาดริมน้ำดอนหวาย และนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในตลาด และเอกสารข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนมีเกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

การพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวาย

เทศบาลตำบลบางกระทึกได้กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวายไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ตลาดริมน้ำดอนหวายมีชื่อเสียง มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเป็นจำนวนมาก เป็นตลาดน้ำอันดับหนึ่งของประเทศ

2. เพื่อพัฒนาคุณภาพสินค้าและการตลาดอย่างต่อเนื่อง

3. เพื่อให้ตลาดริมน้ำดอนหวายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อนุรักษ์วิถีชีวิตชุมชน

4. เพื่ออนุรักษ์สถาปัตยกรรมอาคารตลาดโบราณ และสืบสานวิถีการดำเนินชีวิต ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ในการพัฒนาอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความพร้อมในการเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาของชุมชน การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นอกจากการปรับปรุงเสริมสร้างสาธารณูปโภคในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวแล้ว จะต้องมีการจัดระบบการจัดการของเสียในท้องถิ่น ซึ่งต้องมีการประสานงานระหว่างผู้เกี่ยวข้อง คือผู้ประกอบการธุรกิจ หน่วยงานต่างๆ และชุมชนท้องถิ่นร่วมกันคิด ร่วมกันทำและร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยการตรวจสอบและติดตามผลการแก้ปัญหาเพื่อให้ได้แนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ถูกต้องเหมาะสม ปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ตลาดริมน้ำดอนหวายประกอบด้วย แกนนำในระดับนโยบาย การมีส่วนร่วมจากสมาชิกชมรมรักษ์ตลาดริมน้ำดอนหวาย และผู้อยู่อาศัยในตลาด การจัดระเบียบ

การค้าขาย ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวจากหน่วยงานภาครัฐเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวาย

การวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวาย

การพัฒนาตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ต้องมีการจัดการเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาโดยนำกระบวนการในการประเมินสภาพแวดล้อมของตลาดน้ำ ซึ่งประกอบด้วย การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคหรือจะเรียกว่าการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในคือ การวิเคราะห์สวอต (SWOT Analysis) ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงาน และการบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยทั่วไปพิจารณาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การเมือง ด้านเทคโนโลยี การคมนาคมและคู่แข่ง ส่วนสภาพแวดล้อมภายใน คือสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับการดำเนินงานภายในที่สามารถควบคุมได้โดยตรง เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดองค์กร การตลาด การเงินและการบัญชี การผลิต และระบบการจัดการข้อมูล เป็นต้น ซึ่งการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวาย มีดังนี้คือ

1. จุดแข็ง (Strength-S)

เป็นการวิเคราะห์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความโดดเด่น และลักษณะของพื้นที่ที่ชัดเจนทางสถาปัตยกรรม สินค้าท้องถิ่น จุดแข็งหรือจุดเด่นของตลาดริมน้ำที่ดอนหวายคือมีผลไม้ท้องถิ่น และมีทุกฤดูกาล มีอาหารอร่อย เป็นอาหารและขนมทั้งไทยและจีน สูตรโบราณที่ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น อาหารสูตรปัจจุบันและสินค้าต่างๆ ที่หลากหลายมีให้เลือกมากมาย นอกจากนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอนุรักษ์วิถีชีวิต มีสถาปัตยกรรมวัฒนธรรมไทย-จีน ที่ยังคงลักษณะเดิมไว้ทำให้เกิดบรรยากาศของความเก่าแก่ดั้งเดิมที่เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป

2. จุดอ่อน (Weaknesses-T)

ตลาดริมน้ำดอนหาวายมีจุดอ่อนด้านการบริการการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่นที่จอดรถไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่เพียงพอ ไม่มีสถานที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ และห้องน้ำสาธารณะก็ไม่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว และยังขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

3. โอกาส (Opportunities-O)

ตลาดริมน้ำดอนหาวายยังมีโอกาสในการพัฒนามาก เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีที่ตั้งและการคมนาคมสะดวก ถ้าได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งจากภาครัฐและเอกชน จะเป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

4. อุปสรรค (Threats-T)

การพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหาวายมีอุปสรรคที่สำคัญคือ งบประมาณในการจัดการตลาดริมน้ำดอนหาวายมีไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการท่องเที่ยว ขาดแผนปฏิบัติการเพื่อใช้ในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา และเนื่องจากตลาดไม่ได้อยู่ในที่สาธารณะ กระจายอยู่ในวัด โรงเรียนและสถานที่ของเอกชน จึงมีปัญหาในการบริหารจัดการอย่างมาก

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาพบว่า ตลาดริมน้ำดอนหาวายมีจุดแข็งและโอกาสในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่สามารถนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาได้ 3 แนวทางคือ

1. กลยุทธ์การพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหาวายให้เป็นแหล่งรวมอาหารอร่อย
2. กลยุทธ์การพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหาวายให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
3. กลยุทธ์การพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหาวายด้านความสะอาด ปลอดภัยน่าท่องเที่ยว

การดำเนินงานตามกลยุทธ์การพัฒนาทั้ง 3 ประการนี้ เทศบาลตำบลบางกระทิกได้ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา เช่น โครงการอาหารอร่อย บริโภคปลอดภัย เนื่องจากตลาดริมน้ำดอนหาวายมีชื่อเสียงทางด้านอาหารประเภทต่างๆ อยู่เป็นจำนวนมาก การส่งเสริมโครงการที่เกี่ยวกับ

อาหารจำเป็นต้องเน้นความสะอาด และบริโภคปลอดภัย เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้มีโครงการจัดการศึกษาเพื่อฝึกทักษะอาชีพจากแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื่องจากอาหารและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในท้องถิ่นได้รับการสืบทอดมาอย่างยาวนานจึงต้องมีการจัดการเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ ให้คงอยู่ต่อไป การปรับปรุงที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบตลาดริมน้ำดอนหวาย และการปรับปรุงสาธารณูปโภคต่างๆ ให้มีมาตรฐาน เพื่อความสะอาด ปลอดภัยและน่าท่องเที่ยวเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกและสาธารณูปโภคของท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการพัฒนา และปรับปรุงมาก เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

ดังนั้น การกิจของชุมชนในการพัฒนาตลาดริมน้ำดอนหวายคือ

1. การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมอาคารตลาดโบราณ และสืบสานวิถีการค้าเดินชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นไว้ให้ยั่งยืน
2. ส่งเสริมให้สมาชิกของชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการตลาดพื้นที่บริเวณริมน้ำ
3. พัฒนาคุณภาพสินค้าและการตลาดอย่างต่อเนื่อง โดยการให้ความรู้แก่สมาชิก และมีการฝึกทักษะอาชีพที่เหมาะสม
4. สร้างเสริมความสามัคคีภายในชุมชน และมอบอภยาชัยไมตรีที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว
5. พัฒนาคณะกรรมการและสมาชิกชมรมรักษตลาดริมน้ำดอนหวาย ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการการท่องเที่ยวตลาดโบราณริมน้ำอย่างยั่งยืน
6. ส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน และแม่น้ำนครชัยศรี (แม่น้ำท่าจีน)

ตลาดริมน้ำดอนหวายมีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวคือ เป็นตลาดโบราณ ที่มีสถาปัตยกรรมอาคารไม้ห้องแถวเก่าแก่ที่สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 และยังคงรักษาสภาพของตัวอาคารเอาไว้ ทำให้เกิดบรรยากาศของความเก่าแก่ดั้งเดิมของวิถีชีวิตชุมชนชาวตลาดริมน้ำดอนหวาย ที่ยังคงอยู่อาศัยและดำรงรักษาประเพณีวัฒนธรรมสืบทอดมาในด้านอาหารที่ขายในตลาดมีอาหารและขนมทั้งไทยและจีน สูตรปัจจุบัน สูตรโบราณที่

ถ่ายทอดจากฐานสู่ฐาน ส่วนปัจจัยที่เป็นโอกาสในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน ตลาดริมน้ำคอนหาวย ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวศาสนาสถานที่มีชื่อเสียงบริเวณ ใกล้เคียงและการจัดท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ นโยบายสนับสนุนและส่งเสริมชุมชนของ หน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาด โบราณริมน้ำและตลาดน้ำของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและแหล่งท่องเที่ยวอื่นใน จังหวัดนครปฐม, ที่ตั้งและการคมนาคมของจังหวัดนครปฐม พฤติกรรมการเดินทาง ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว และสื่อสารมวลชนทั้งส่วนกลางและสื่อสารมวลชนท้องถิ่น ในจังหวัด ซึ่งการสนับสนุนจากภายนอกทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กร พัฒนาเอกชน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการ การท่องเที่ยวชุมชนตลาดริมน้ำคอนหาวยเฉพาะในด้านของแหล่งเงินทุน แหล่งความรู้ และ เป็นสื่อกลางที่กระตุ้นให้เกิดการรวมตัวของชุมชนทั้งยังเป็นแรงผลักดันให้ชุมชนเกิดความ เชื่อมั่นในขีดความสามารถและศักยภาพของชุมชนมากขึ้น ซึ่งจากการศึกษาพบว่า หน่วยงานหลักที่ให้การสนับสนุนชมรมเรารักษ์แม่น้ำท่าจีน ในการบริหารจัดการ การท่องเที่ยว คือ เทศบาลตำบลบางกระทิก และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) และ สสส.

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่สมบูรณ์ที่ถือว่าเป็นรูปแบบที่แท้จริง จะต้อง มีองค์ประกอบคือการวางแผน การวิเคราะห์ปัญหา การจัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล และที่สำคัญคือการตัดสินใจ ด้วยตนเอง ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดการการบริหารการใช้ทรัพยากร และ ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการนำกิจกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามความ ต้องการได้

2. การจัดตั้งองค์กรพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ควร มีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ฝ่าย คือ ภาครัฐ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วน ราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและประชาชน โดยให้ภาครัฐ เป็นแกนกลาง ร่วมกันพิจารณาบทบาทและหน้าที่และองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว

เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนโดยผสมผสานการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ ส่งเสริมการพัฒนา และแก้ไขปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวทุกเรื่อง รวมทั้งการจัดเก็บและแบ่งสรรรายได้ให้กับท้องถิ่น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมจากรายได้จากการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยว

3. การสงวนรักษารูปแบบวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ควรหาแนวทางที่เหมาะสมกับลักษณะสังคมวัฒนธรรมของชุมชน เพราะลักษณะวิถีชีวิตวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามบริบทของสังคมวัฒนธรรมแต่ละยุคสมัย

กล่าวโดยสรุปเทศบาลตำบลบางกระทึก มีบทบาทหน้าที่และอำนาจในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายการพัฒนาการจัดการ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดนโยบายและเขตพื้นที่เพื่อจัดทำเป็นเขตคุ้มครองแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาผลกระทบและหามาตรการลดผลกระทบ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งจัดทำแนวทางปฏิบัติ เผยแพร่ทางสื่อมวลชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าใจว่าควรจะทำอย่างไรในการท่องเที่ยวบริเวณดังกล่าว และให้มีการวางแผนการแก้ไข โดยการศึกษาวิจัยประเมินผลและตรวจสอบอย่างเป็นระบบตามศักยภาพของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

ดวงสุดา พิสิฐฐาพิบูล และคณะ. (2550). **ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการบริการท่องเที่ยวตลาดน้ำดอนหวาย**. การวิจัยการท่องเที่ยว หลักสูตรอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

ทิพวรรณ พุ่มมณี. (2550). **การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธรรมรัตน์ มีประเสริฐ. (2551). **การพัฒนาเครือข่ายในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม**. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยปกครอง มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชันยา นวลละออง. (2547). **แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม จังหวัด ปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพรรณ สุวรรณประทีป และคณะ. (2549). **แนวทางการพัฒนาตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของตลาดน้ำดอนหวาย**. รายงานการศึกษาดูงาน วิทยาลัยเทคโนโลยีธนบุรี.

สุริยะ หินเมืองเก่า. (2546). **สังเคราะห์องค์ความรู้ เศรษฐกิจพอเพียง**. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.

สมยศ นาวิการ. (2544) **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์บรรณกิจ